Adran 1. Pa gamau y mae Llywodraeth Cymru yn ystyried eu cymryd a pham?

Cadwch o fewn 1,000 o eiriau. Bydd y math o gwestiynau y dylech fod yn eu hateb yn cynnwys, er enghraifft:

Ar ffurf naratif, disgrifiwch y mater dan sylw a'r camau a gynigir gan Lywodraeth Cymru. Sut rydych wedi cymhwyso / sut y byddwch yn cymhwyso'r pum ffordd o weithio a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 i'r camau arfaethedig, drwy gydol y polisi a'r cylch cyflawni?

Hirdymor

- *Pa dueddiadau, heriau a chyfleoedd hirdymor a allai effeithio ar y cynnig?*
- *Sut mae'r cynnig yn atal / lliniaru'r effeithiau gwael yn y tueddiadau hyn neu'n hwyluso / yn gwneud yn fawr o'r effeithiau da?*

Atal

- *Sut mae'r cynnig yn cefnogi torri cylchoedd negyddol fel tlodi, iechyd gwael, difrod amgylcheddol a cholli bioamrywiaeth?*
- *A yw'r cynnig yn trin symptom neu'r achos sylfaenol? Os felly sut? Os yw'n trin symptom, beth y gellir ei wneud am yr achos sylfaenol?*
- *Sut y gallai'r cynnig leihau ei effeithiau negyddol ei hun ee lleihau gwastraff a'r defnydd o adnoddau, allyriadau a'r effaith ar ansawdd yr aer, effaith negyddol ar gydlyniant cymunedol / cymdeithasol?*

Integreiddio

- *Sut y gallai'r cynnig hwn gysylltu â gwahanol agendâu polisi cyhoeddus a chyfrannu atynt, a chreu manteision lluosog e.e. sut y gall prosiect trafnidiaeth gefnogi gwelliannau mewn iechyd neu ddiwylliant neu leihau nifer y bobl sydd heb waith?*
- *Pa gamau ymarferol ydych chi wedi'u cymryd i integreiddio eich cynnig â'r Rhaglen Lywodraethu, y cynlluniau a'r amcanion llesiant ynghyd â chynlluniau ac amcanion Cyrff a Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus eraill er mwyn sicrhau bod y cynnig yn cyfrannu cymaint â phosibl ar draws y saith nod llesiant?*

Cydweithredu

- *Pwy yw'r partneriaid sydd â buddiant cyffredin yn y cynnig hwn?*

- *Sut y mae'r partneriaid hynny wedi bod yn rhan o'r gwaith o ddatblygu'r cynnig a chynllunio'r modd y caiff ei gyflawni, a beth fydd eu cyfraniad ato?*

Cymryd rhan

- *Sut y mae pobl y mae'r cynnig yn fwyaf tebygol o effeithio arnynt wedi'u cynnwys yn y gwaith o'i ddatblygu?*
- *Beth sy'n bwysig i'r bobl y mae'r cynnig yn effeithio arnynt a sut y gallent fod yn rhan o'i gyflawni?*

Yn ogystal â'r pum ffordd o weithio uchod, ystyriwch y meysydd canlynol:

Effaith

- *Beth yw'r prif ddadleuon o blaid ac yn erbyn y cynnig? Cyfeiriwch at dystiolaeth; dylech gydnabod bylchau sylweddol yn ein gwybodaeth a disgrifio unrhyw gynlluniau i'w llenwi.*
- *Pa mor eang ydych chi wedi archwilio'r dadleuon hyn drwy gynnwys a chydweithredu?*

Ers 2012, mae Llywodraeth Cymru wedi gweithredu'r Rhaglen Cydlyniant Cymunedol ar draws pob un o'r 22 Awdurdod Lleol yng Nghymru sydd, at ddibenion y rhaglen hon, wedi'u rhannu'n wyth rhanbarth cydlyniant: Caerdydd a Bro Morgannwg, Cwm Taf, Dwyrain Gwent, Gorllewin Gwent, y Canolbarth a'r Gorllewin, y Gogledd-ddwyrain, y Gogledd-orllewin, a Bae Abertawe.

Ar hyn o bryd mae'r Rhaglen Cydlyniant Cymunedol yn cael ei hariannu ar gyfanswm cost o £1,600,000, a ddyfernir i awdurdodau lleol i gyflogi wyth tîm cydlyniant rhanbarthol ledled Cymru. Dyrennir £200,000 o gyllid grant i bob tîm rhanbarthol i ariannu Cydlynydd Cydlyniant Cymunedol Rhanbarthol a hyd at dri Swyddog Cydlyniant ym mhob rhanbarth. Mae'r cyllid hefyd yn sicrhau bod o leiaf £20,000 yn cael ei wario ar grantiau bach ym mhob rhanbarth.

Yn 2021, comisiynodd Llywodraeth Cymru Diverse Cymru i gynnal adolygiad cyflym annibynnol o'r Rhaglen. Nod yr adolygiad oedd asesu cynllun y rhaglen a'r ffordd yr oedd yn cael ei chyflawni, a nodi gwersi i'w dysgu o ran sut y gallai'r rhaglen wella.

Canfu'r adolygiad annibynnol fod y Rhaglen Cydlyniant Cymunedol yn cael ei gwerthfawrogi gan y mwyafrif o randdeiliaid, a oedd yn teimlo ei bod yn canolbwyntio ar y materion cywir ac yn gwneud cyfraniad pwysig at ddatblygu Cydlyniant Cymunedol yng Nghymru.

Cafodd yr adolygiad a'r argymhellion eu llywio gan amrywiaeth eang o safbwyntiau a barn gan ystod amrywiol o sefydliadau, gan gynnwys y rhai sydd â phrofiad bywyd o weithio gyda chymunedau ar lawr gwlad o bob cwr o Gymru. Mae cael y mewnbwn hwn i ddatblygu cynlluniau gwaith y timau cydlyniant yn cefnogi'r egwyddor o gyd-gynhyrchu ac yn helpu i sicrhau bod y rhaglen yn mynd i'r afael â'r materion mwyaf perthnasol fel a'u codwyd gan gymunedau yng Nghymru drwy'r gwaith ymgysylltu hwn.

Ers polareiddio'r gymuned leol yn Llanelli, 2023, yn dilyn cynlluniau i gartrefu ceiswyr lloches yng Ngwesty'r Parc y Strade, mae'r Rhaglen Cydlyniant Cymunedol wedi'i haddasu i gynnwys prosiectau wedi'u targedu sy'n mynd i'r afael â pholareiddio o fewn y cylch gorchwyl. Mae hyn wedi cynnwys, ond heb ei gyfyngu i, mentrau fel Prosiect Iacháu'r Rhaniad yn Llanelli a Chynllun Cymunedol Trelái a Chaerau.

Er mwyn helpu i gyfathrebu'r pwrpas a'r fethodoleg y tu ôl i'n gwaith cydlyniant yn fwy effeithiol, mae Egwyddorion Cydlyniant yn cael eu datblygu. Bydd yr egwyddorion hyn yn esbonio sut rydym yn diffinio cydlyniant a'r cysyniadau sy'n gysylltiedig â meithrin perthynas dda, hyrwyddo cyfle cyfartal, a mynd i'r afael ag erledigaeth ac aflonyddu. Bydd yr Egwyddorion yn trosglwyddo '5 ffordd o weithio' Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus yn Neddf Cydraddoldeb 2010 i gyd-destun cydlyniant. Byddwn yn gofyn i'n Rhaglen Gydlyniant a mentrau cydlyniant eraill ddangos cydymffurfiaeth â'r Egwyddorion hyn wrth fonitro prosiectau.

Mae'r Rhaglen Gydlyniant yn allweddol i waith Lywodraeth Cymru wrth weithredu'r nod llesiant o Gymru o gymunedau cydlynol, yn ogystal â chyfrannu tuag at Gymru fwy cyfartal, Cymru wydn, a Chymru ffyniannus.

Mae'r Rhaglen yn ceisio gweithredu'r pum ffordd o weithio. Mae'n mabwysiadu dull cydweithredol at weithio o fewn awdurdodau lleol, ochr yn ochr â'r heddlu a phartneriaid diogelwch cymunedol i feithrin cydlyniant cymunedol, gyda ffocws cryf ar waith ataliol i fynd i'r afael â thensiynau cymunedol.

Dull gweithredu

Ni chynigir unrhyw ddeddfwriaeth.

Adran 8. Casgliad

(Sylwer: bydd yr adran hon yn cael ei chyhoeddi)

8.1 Sut mae pobl y mae’r cynnig yn fwyaf tebygol o effeithio arnynt wedi cael eu cynnwys yn y gwaith o’i ddatblygu?

Yn 2021, comisiynodd Llywodraeth Cymru adolygiad cyflym annibynnol o'r Rhaglen Cydlyniant Cymunedol i gryfhau effaith gadarnhaol y rhaglen yn y blynyddoedd i ddod. Nod yr adolygiad oedd asesu cynllun y rhaglen a'r ffordd yr oedd yn cael ei chyflawni, a nodi gwersi i'w dysgu o ran sut y gallai'r rhaglen wella.

Cafodd yr adolygiad ei lywio gan gyfres o arolygon, cyfweliadau, grwpiau ffocws a gweithdai i gasglu'r wybodaeth angenrheidiol, ac adrodd ar ystod o ganfyddiadau. Cysylltwyd â rhestr o grwpiau o ddiddordeb a oedd yn cynnwys y pedwar Heddlu yng Nghymru, rhanddeiliaid y Trydydd Sector, swyddogion Llywodraeth Genedlaethol a Lleol, y timau Cydlyniant eu hunain, ac unigolion o gefndiroedd lleiafrifol, a chymunedau lle cynhaliwyd gweithgarwch gan y rhaglen i ddarganfod sut mae'n eu cefnogi ac os oes angen newid unrhyw beth.

Mae'r adolygiad a'r argymhellion wedi llywio datblygiad cynllun gwaith y timau cydlyniant. Mae cael y mewnbwn hwn i ddatblygu'r Rhaglen yn cefnogi'r egwyddor o gydgynhyrchu ac yn helpu i sicrhau bod y rhaglen yn mynd i'r afael â'r materion mwyaf perthnasol fel y'u codwyd gan gymunedau yng Nghymru drwy'r ymgysylltiad hwn.

Mae timau cydlyniant rhanbarthol yn gweithio'n agos gyda'u rhanddeiliaid cymunedol i sicrhau bod cyflenwi lleol yn cyd-fynd ag anghenion a blaenoriaethau. Er mwyn sicrhau bod ein dull cenedlaethol yn parhau i gyd-fynd ag anghenion, byddwn yn dechrau proses flynyddol o ymgysylltu â rhanddeiliaid cymorth cymunedol bob Ionawr/Chwefror i lywio'r flwyddyn ganlynol o gyflawni'r Rhaglen.

8.2 Beth yw'r effeithiau cadarnhaol a negyddol mwyaf arwyddocaol?

Mae'r Rhaglen Cydlyniant yn cyfrannu tuag at feithrin cymunedau cadarnhaol, cysylltiedig, cefnogol a chydlynol, a hyrwyddo cydymffurfiaeth â Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus o fewn awdurdodau lleol a'r cyrff cyhoeddus. Gall diffyg cydlyniant cymunedol effeithio'n negyddol ar iechyd a lles person mewn sawl ffordd. Gall arwain at gynnydd mewn tensiynau cymunedol, troseddau casineb, ac eithafiaeth, a allai arwain at weithredoedd terfysgol yn y pen draw.

Mae gan ddiffyg cydlyniant cymunedol y potensial i effeithio ar ymddiriedaeth y cyhoedd mewn llywodraeth leol, yr heddlu a chyrff cyhoeddus, a gwanhau ymdrechion i fynd i'r afael ag ystod eang o anghydraddoldebau a phroblemau cymdeithasol.

Mae'r Rhaglen wedi'i chysylltu'n gryf â'r llesiant a ddaw wrth adeiladu Cymru o Gymunedau Cydlynol. Bydd y Rhaglen yn parhau i gyflawni camau gweithredu tuag at

greu cymunedau sy'n ddeniadol, yn ddiogel, yn hyfyw ac wedi'u cysylltu'n dda, trwy ei rhaglen amrywiol o gamau gweithredu, sy'n cysylltu â'r pum ffordd o weithio. Bydd ein datblygiad o Egwyddorion Cydlyniant Cymunedol yn helpu i godi ymwybyddiaeth o'r diben a'r fethodoleg a ddefnyddir i helpu i adeiladu cydlyniant, yn ogystal ag annog cysondeb ledled Cymru.

Atal

Un o brif amcanion y Rhaglen yw gweithio gyda'r heddlu a phartneriaid diogelwch cymunedol i fonitro a lliniaru tensiynau cymunedol er mwyn osgoi dwysau'r mater dan sylw. Mae hyn yn ymwneud â chymryd dull ataliol, rhoi tawelwch meddwl i gymunedau a gwrando ar eu pryderon, cyn i'r problemau hyn arwain o bosibl at angen am adnoddau ychwanegol i fynd i'r afael â nhw. Mae ein datblygiad o'r Fframwaith Ymateb i Gydlyniant Cymunedol yn cefnogi Llywodraeth Cymru i ymateb mewn ffordd fwy amserol a phriodol i densiynau. Rydym yn trafod y dull hwn gyda chyrff cyhoeddus eraill i weld a oes dulliau tebyg ar waith neu y gellid eu creu mewn sefydliadau eraill.

Integreiddio

Mae'r Rhaglen yn gweithio'n agos gyda phartneriaid diogelwch cymunedol, gan gyfarfod yn rheolaidd i sicrhau ymagwedd gydweithredol at gydlyniant cymunedol. Mae'r timau'n mynd i gyfarfodydd amlasiantaeth ac yn eu cynnull hefyd i fynd i'r afael â thensiynau cymunedol a gwella cynhwysiant. Mae'r timau cydlyniant yn cael eu hystyried fel y sianel rhwng cyrff cyhoeddus a chymunedau - mae llwyddiant y rhaglen yn dibynnu ar integreiddio effeithiol.

Cydweithredu

Mae'n nod gan y Rhaglen Gydlyniant i brif ffrydio cydlyniant cymunedol mewn cyrff cyhoeddus a'r gymuned ehangach drwy hyfforddiant a chodi ymwybyddiaeth, gan gyd-fynd â deddfwriaeth a pholisïau eraill Llywodraeth Cymru, gan gynnwys Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a'r Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol. Mae timau cydlyniant yn helpu partneriaid i weld cysylltiadau a'r angen i ymgysylltu i sicrhau cydraddoldeb a chydlyniant.

Cymryd rhan

Bydd y Rhaglen Gydlyniant yn parhau i weithio gyda grwpiau cymunedol, gan gynnwys drwy gyflwyno cynlluniau grant bach i ganiatáu i gymunedau llawr gwlad nodi cyfleoedd i hyrwyddo cydlyniant.

Meddwl am yr Hirdymor:

Mae ein dull hirdymor o ariannu a chyflawni gwaith cydlyniant cymunedol yn strategol wedi'i nodi gan adolygiad annibynnol Diverse Cymru o'r Rhaglen a melinau trafod ar gydlyniant fel rhan bwysig o lwyddiant y Rhaglen. Mae adeiladu cydlyniant yn ymdrech

hirdymor ac mae cyllid hirdymor yn helpu i ddarparu sefydlogrwydd ac arbenigedd, yn ogystal â chryfhau perthnasoedd ac ymddiriedaeth gymunedol.

O fis Awst 2025, mae Llywodraeth Cymru wedi cytuno i ariannu'r Rhaglen am dair blynedd arall, gyda'r opsiwn i'w hymestyn am dair blynedd eto wedyn, er mwyn cynnal y dull tymor hwy o feithrin cydlyniant cymunedol yng Nghymru.

8.3 Yng ngoleuni'r effeithiau a nodwyd, sut bydd y cynnig:

- **yn cyfrannu cymaint â phosibl at ein hamcanion llesiant a'r saith nod llesiant; a/neu,**
- **yn osgoi, yn lleihau, neu'n lliniaru unrhyw effeithiau negyddol?**

Mae'r Rhaglen wedi'i halinio'n gryf â'r nod llesiant o Gymru o Gymunedau Cydlynol ac mae'n cyfrannu'n fawr at weithio tuag at y nod hwn. Bydd y Rhaglen yn cymryd dull integreiddiol, gyda gweithgareddau sy'n gweithio tuag at fwy nag un nod llesiant. Er enghraifft, mae gwaith i gefnogi cymunedau i gymryd rhan ym mhrosesau gwneud penderfyniadau cyrff cyhoeddus nid yn unig yn helpu i feithrin cydlyniant cymunedol ond hefyd yn helpu i greu Cymru fwy cyfartal a gwydn.

Nod y Rhaglen yw mynd i'r afael â gwreiddiau troseddau casineb a helpu i wneud i gymunedau yng Nghymru deimlo'n fwy diogel. Mae troseddau casineb yn cael effaith negyddol pellgyrhaeddol ar gymunedau ledled Cymru, gan gynnwys dioddefwyr, teuluoedd a ffrindiau'r dioddefwyr, y tystion, a'r troseddwyr eu hunain.

8.4 Sut y bydd effaith y cynnig yn cael ei monitro a'i gwerthuso wrth iddo fynd rhagddo ac ar ôl iddo gael ei gwblhau?

Mae'r Rhaglen Cydlyniant yn cael ei monitro bob chwarter. Bydd hyn yn canolbwyntio ar gynnydd pob tîm wrth weithredu eu cynlluniau gwaith. Bydd holl arweinwyr y tîm cydlyniant yn cwrdd â swyddogion Llywodraeth Cymru yn fisol i rannu arfer da ac i drafod a gweithio gyda'i gilydd i fynd i'r afael ag unrhyw broblemau a ddaeth ar eu traws.

Rydym yn ceisio datblygu metrigau cydlyniant o fewn y Rhaglen Cydlyniant i helpu i fesur cydlyniant dros amser.

Disgwylid i Bwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol y Senedd gyhoeddi ei adolygiad o waith cydlyniant yng Nghymru ym mis Hydref 2025. Byddwn hefyd yn gallu defnyddio'r adroddiad Ymchwiliad hwn i lywio ein gwaith yn y blynyddoedd nesaf.

A. Asesiad o’r Effaith ar Hawliau Plant

Ar ôl ei gwblhau, rhaid anfon **pob** Asesiad o’r Effaith ar Hawliau Plant i fewnflwch CRIA@llyw.cymru

Mae Mesur Hawliau Plant a Phobl Ifanc (Cymru) 2011 yn gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i roi sylw dyladwy i Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP) a'i Brotocolau Opsiynol <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/crc.aspx> wrth iddynt arfer unrhyw rai o’u swyddogaethau.

Proses yr Asesiad o’r Effaith ar Hawliau Plant yw'r mecanwaith y cytunwyd y dylai swyddogion ei ddefnyddio i gefnogi Gweinidogion i gyflawni'r ddyletswydd hon a sicrhau eu bod yn rhoi ystyriaeth gytbwys i hawliau plant wrth wneud penderfyniadau. Dylid defnyddio'r asesiad i lywio cyngor gweinidogol, a rhaid ei gwblhau cyn gwneud penderfyniad gweinidogol. Unwaith y bydd penderfyniad wedi'i wneud, rhaid hefyd cyhoeddi eich Asesiad o’r Effaith ar Hawliau Plant.

I gael cyngor ac arweiniad pellach ar broses yr Asesiad o’r Effaith ar Hawliau Plant, dylech droi at *Y Llawlyfr Staff ar Hawliau Plant* neu gysylltu â’r Gangen Plant *CRIA@llyw.cymru*

---

1. Amcanion polisi

Mae'r Rhaglen Cydlyniant Cymunedol wedi'i hymestyn yn ddiweddar am 3 blynedd arall tan Ebrill 2029, gydag estyniad posibl am 3 blynedd arall eto wedyn, yn amodol ar gyngor gweinidogol pellach.

O dan y Rhaglen Cydlyniant, mae'r timau rhanbarthol yn cyflawni ystod o amcanion, gan gynnwys:

- monitro tensiynau yn y gymuned a gweithio gyda phartneriaid i'w lliniaru
- cefnogi cyrff cyhoeddus a sefydliadau eraill i ddarparu hyfforddiant ar faterion sy'n ymwneud â chydraddoldeb a chynhwysiant
- sicrhau y caiff materion cydlyniant cymunedol eu hystyried wrth ddatblygu cynlluniau a pholisïau awdurdodau lleol
- Ymgysylltu â chymunedau lleiafrifol, gan eu cynnwys mewn datblygu mentrau i hyrwyddo cydlyniant cymunedol.

- meithrin cysylltiadau da drwy ddatblygu digwyddiadau a phrosiectau i ddod â phobl o wahanol gymunedau ynghyd

2. Casglu tystiolaeth ac ymgysylltu â phlant a phobl ifanc

Ymgysylltodd adolygiad annibynnol 2022 o'r Rhaglen Gydlyniant â 47 o sefydliadau'r sector cyhoeddus a 30 o sefydliadau a grwpiau cymunedol trydydd sector sy'n cynrychioli ystod amrywiol o bobl o bob cwr o Gymru, gan gynnwys plant a phobl ifanc. Cafodd nifer o faterion sy'n effeithio ar blant a phobl ifanc eu crybwyll yn yr adroddiad. Teimlwyd y dylai'r Rhaglen greu mwy o gyfleoedd i ddod ag ystod eang o bobl amrywiol at ei gilydd a phob nodwedd yn eu plith yn defnyddio dulliau gwahanol, gan gynnwys dulliau rhwng cenedlaethau sy'n dod â nhw at ei gilydd i rannu eu straeon a'u profiadau a hyrwyddo ymwybyddiaeth a dealltwriaeth. Argymhelliad clir a ddeilliodd o'r adolygiad oedd parhau i ddarparu gweithgareddau addysg a chodi ymwybyddiaeth mewn ysgolion drwy'r Rhaglen. Teimlwyd y dylai'r sesiynau hyn ganolbwyntio ar ddathlu amrywiaeth fel rhan o gymunedau, yn hytrach na bwydo i mewn i'r naratif o wahaniaeth. Cynigiwyd gefeillio ysgolion hefyd fel dull o hyrwyddo cydlyniant ymhlith plant a phobl ifanc.

Mae'r safbwyntiau a'r argymhellion hyn wedi'u hystyried wrth ddatblygu'r rhaglen waith ac maent yn cael eu hadlewyrchu yn rhai o'r amcanion a'r camau gweithredu. Mae'r ffordd o weithio gydag ysgolion ar weithio gydag ysgolion wedi'i chadw o ganlyniad i lywio clir iawn o'r adroddiad.

Mae cynlluniau gwaith wedi'u diweddaru yn cynnwys y camau gweithredu i 'weithio gydag ysgolion i feithrin cynhwysiant ac amgylchedd dysgu diogel'. Mae'r cam hwn wedi'i alinio â dau o bedwar diben y cwricwlwm, sy'n cefnogi plant a phobl ifanc i fod yn ddinasyddion moesegol, gwybodus o Gymru a'r byd, ac yn unigolion iach, hyderus, sy'n barod i fyw bywydau boddhaol fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas.

Roedd adroddiad blynyddol Comisiynydd Plant Cymru 2024 hefyd yn cynnwys canmoliaeth i Lywodraeth Cymru am "adolygu eu Strategaeth Cydlyniant Cymunedol, gan archwilio'n benodol gamsyniadau ynghylch ceiswyr noddfa ac Islamoffobia, a sicrhau bod lleisiau plant a phobl ifanc yn cael eu hystyried fel rhan o'r broses hon." Er bod y Rhaglen wedi gweithio gyda phlant a phobl ifanc mewn amrywiaeth o ffyrdd, nid yw lleisiau plant wedi cael eu clywed yn gryf o'r blaen wrth osod blaenoriaethau. O 2026 ymlaen, byddwn yn anelu at gyflwyno mecanwaith ar gyfer clywed y lleisiau hyn a byddwn yn gweithio gyda'r Comisiynydd Plant ac eraill i ddod o hyd i'r dull mwyaf effeithiol.

3. **Dadansoddi'r dystiolaeth ac asesu'r effaith**

Erthyglau CCUHP neu Brotocol Dewisol	Yn gwella (X)	Yn herio (X)	Esboniad
Erthygl 2 - Peidio â gwahaniaethu *Erthygl 3 - Buddiannau gorau'r plentyn;* *Erthygl 12 – Hawl i gael gwrandawiad* *Erthygl 14 - Mae gan blant yr hawl i feddwl a chredu'r hyn maen nhw'n ei ddewis ac i arfer eu crefydd,* *Erthygl 19 - amddiffyn rhag trais, camdriniaeth ac esgeulustod* *Erthygl 22 - plant sy'n ffoaduriaid* *Erthygl 29 – Dylai addysg ddatblygu personoliaeth a thalent pob plentyn i'r eithaf. Dylai annog plant i barchu eu rhieni, a'u diwylliant eu hunain ac eraill.*	X		Mae'r Rhaglen Cydlyniant yn cyflawni set o amcanion sy'n cyd-fynd â Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (adran 149 Deddf Cydraddoldeb 2010). Mae gwaith y Rhaglen wedi'i anelu at hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r rhai nad ydynt yn ei rhannu a meithrin perthynas dda rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r rhai nad ydynt. Bydd y gwaith hwn yn cefnogi ymdrechion i beidio â gwahaniaethu a chynhwysiant plant o grwpiau lleiafrifol, fel ffoaduriaid. Mae hyn yn cyd-fynd yn dda ag Erthyglau 2, 3, 14 a 22. Trwy ei alinio â'r PSED, mae'r Rhaglen Gydlyniant hefyd yn canolbwyntio'n glir ar ddileu ymddygiad anghyfreithlon, gan gynnwys gwahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth. Mae hyn yn cyd-fynd yn dda ag Erthyglau 2, 3, 19 a 29. Mae'r gwaith hwn yn cynnwys hyfforddiant ac ymgysylltu mewn lleoliadau addysgol. Mae'r Rhaglen yn gweithio'n agos ochr yn ochr â Chanolfan Cymorth Casineb Cymru Llywodraeth Cymru ar fynd i'r afael â chasineb a rhagfarn mewn ysgolion. Byddwn yn creu trefn newydd ar gyfer casglu lleisiau pobl ifanc o

			2026 ymlaen. Bydd hyn yn ein helpu i alinio ag Erthyglau 3 a 12.

I gael rhagor o wybodaeth ynghylch CCUHP a'i Brotocolau Dewisol, ewch i'r Dudalen Hawliau Plant ar y Fewnrwyd.

4. Cyngor a phenderfyniadau gweinidogol

Mae'r Cyngor Gweinidogol y cytunwyd arno ym mis Awst 2025, wedi cadarnhau cyllid y Rhaglen Cydlyniant Cymunedol am 3 blynedd arall (2026-2029), gydag estyniad posibl am 3 blynedd arall, yn amodol ar Gyngor Gweinidogol pellach.

5. Cyhoeddi'r Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant

- *Yn dilyn penderfyniad y Gweinidog, dylid cyhoeddi'r Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant ar wefan Llywodraeth Cymru.*
- *Anfonwch adrannau 1 ac 8 o'ch Asesiad Effaith Integredig a'r Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant (Atodiad A) at reolwr gwe eich adran i'w cyhoeddi.*
- *Yn ogystal, rhaid anfon **pob** Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant sydd wedi ei gwblhau i flwch post CRIA@llyw.cymru.*

I gael rhagor o wybodaeth a chymorth o ran y broses hon, ewch i'r dudalen Hawliau Plant ar y Fewnrwyd sy'n cynnwys amrywiaeth o adnoddau.

6. Cyfathrebu â Phlant a Phobl Ifanc

Datblygwyd argymhellion adolygiad annibynnol 2022 gyda mewnbwn gan randdeiliaid yn y trydydd sector sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc ac yn eu cynrychioli. Rydym wedi sicrhau bod datblygiad amcanion a chynlluniau gwaith y Rhaglen Gydlyniant wedi'u cysylltu'n uniongyrchol â chanfyddiadau ac argymhellion yr adolygiad annibynnol, gan sicrhau bod barn a sylwadau'r rhanddeiliaid hyn wedi llywio camau gweithredu a blaenoriaethau'r Rhaglen mewn ffordd sy'n hyrwyddo hawliau plant yng Nghymru.

Ym mis Chwefror 2025, cyfarfu Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyfiawnder Cymdeithasol â phobl ifanc yr oedd y Comisiynydd Plant wedi'u dwyn ynghyd i siarad am faterion cydlyniant. O 2026 ymlaen, byddwn yn datblygu mecanwaith i geisio barn pobl ifanc a'r adborth diweddaraf.

7. **Monitro ac Adolygu**

Er mwyn helpu i fonitro ein cynnydd, rydym wedi meithrin cysylltiadau â swyddfa Comisiynydd Plant Cymru. Aeth y Comisiynydd i gyfarfod gyda'r 8 arweinydd rhanbarthol ym mis Mehefin 2025 fel cyflwyniad a chyfle i wneud y Comisiynydd yn ymwybodol o'r amrywiaeth o waith sy'n cael ei wneud yng Nghymru i wella bywydau plant. Rydym wedi cytuno i roi gwybod i'r Comisiynydd am ein gwaith gyda phlant yn y dyfodol.

B. Asesiad o’r Effaith ar Gydraddoldeb

1. Disgrifiwch ac eglurwch effaith y cynnig ar bobl â nodweddion gwarchodedig fel y'u disgrifir yn Neddf Cydraddoldeb 2010.

Mae'r Ddyletswydd Cydraddoldeb yn y Sector Cyhoeddus (PSED) yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru roi sylw dyledus i'r canlynol:

- Dileu gwahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth anghyfreithlon ac unrhyw ymddygiad arall a waherddir gan y Ddeddf.
- Hybu cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r rhai nad ydynt yn rhannu nodwedd o’r fath.
- Meithrin cydberthnasau da rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a phobl nad ydynt yn ei rhannu.

Mae'r Rhaglen Cydlyniant yn gweithio yn amlwg tuag at gydymffurfio â'r PSED, yn enwedig i feithrin perthynas dda rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r rhai nad ydynt.

Cafodd adolygiad annibynnol 2022 o'r Rhaglen Gydlyniant ei lywio gan amrywiaeth eang o safbwyntiau a barn sefydliadau'r trydydd sector sydd â phrofiad bywyd o weithio gyda chymunedau â nodweddion gwarchodedig ar lawr gwlad. Rydym wedi defnyddio'r mewnbwn hwn i ddatblygu cynlluniau gwaith y timau cydlyniant, sy'n cefnogi'r egwyddor o gydgynhyrchu ac yn helpu i sicrhau bod y rhaglen yn mynd i'r afael â'r materion mwyaf perthnasol fel y'u codir gan gymunedau yng Nghymru drwy'r ymgysylltiad hwn.

Cofnod o Effeithiau yn ôl nodwedd warchodedig:

Grŵp neu nodwedd warchodedig	**Beth yw effeithiau cadarnhaol neu negyddol y cynnig?**	**Y rhesymau sydd wrth wraidd eich penderfyniad (yn cynnwys tystiolaeth)**	**Sut byddwch chi'n lliniaru'r effeithiau?**
Oed (meddyliwch am wahanol grwpiau oedran)	Bydd rhaglenni cymunedol yn debygol o ddod â grwpiau sy'n cynnwys gwahanol genedlaethau at ei gilydd a ddylai gryfhau cysylltiadau cymunedol, meithrin cyd-ddealltwriaeth a lleihau stereoteipiau.	Mae'r cynllun gwaith Cydlyniant yn cynnwys amcan i feithrin perthynas dda a chydlyniant rhwng pobl sydd â Nodweddion Gwarchodedig a hebddynt, gyda ffocws ar leihau gwahanu ac anfantais economaidd-gymdeithasol. Dylai hyn gynnwys profiadau croestoriadol ac ar draws cenedlaethau, gan gynnwys unigolion a chymunedau mewn ffordd gydgynhyrchiol. Nododd adolygiad annibynnol y Rhaglen bwysigrwydd rhannu profiadau rhwng cenedlaethau fel rhan o'r cynllun gwaith.	Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol i'r gwaith polisi hwn. Bydd gweithgareddau a gyflwynir drwy'r rhaglen cydlyniant cymunedol yn cael eu cyflwyno mewn ffordd sy'n hygyrch ac yn talu sylw dyledus i oedran y cyfranogwyr.
Anabledd (ystyriwch y model cymdeithasol o	Dylai mentrau sy'n cynnwys pobl anabl wella cysylltiadau cymunedol a lleihau ynysu.	Mae cynllun gwaith y Rhaglen yn cynnwys amcan i Hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sydd â Nodweddion	Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol i'r gwaith polisi hwn. Bydd gweithgareddau a gyflwynir drwy'r

anabledd[1] a sut y gallai eich cynnig achosi'n anfwriadol y rhwystrau sy'n anablu pobl â gwahanol fathau o amhariadau, neu sut y gallid ei ddefnyddio'n rhagweithiol i'w dileu)	Gall digwyddiadau croestoriadol hefyd adeiladu cyd-ddealltwriaeth a lleihau stigma. Mae ein gwaith i adeiladu mannau diogel yn agwedd bwysig ar sut i wella canlyniadau i aelodau anabl o'r gymuned.	Gwarchodedig a heb Nodweddion Gwarchodedig, gyda chamau gweithredu i annog cyrff cyhoeddus i fynd i'r afael â'r rhwystrau a nodwyd rhag cydraddoldeb i gymunedau lleiafrifol, gan sôn yn benodol am bobl anabl. Mae amcanion y cynllun gwaith yn gydnaws â deddfwriaeth a pholisïau eraill Llywodraeth Cymru, megis y Cynllun Gweithredu Hawliau Pobl Anabl. Dylai cynnwys pobl anabl yn y gwaith hwn gefnogi canlyniadau cymdeithasol mwy cadarnhaol i unigolion a'r gymuned ehangach.	rhaglen cydlyniant cymunedol yn cael eu cyflwyno mewn ffordd sy'n hygyrch ac yn talu sylw dyledus o ystod gallu'r cyfranogwyr.
Ailbennu Rhywedd (y weithred o drawsnewid a	Gall cynnwys aelodau cymunedol trawsryweddol helpu i wella ymdeimlad o berthyn i'r gymuned a meithrin ymddiriedaeth.	Mae cynllun gwaith y Rhaglen yn cynnwys amcan i Hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sydd â Nodweddion	Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol i'r gwaith polisi hwn. Bydd gweithgareddau a gyflwynir drwy'r

[1] Mae Llywodraeth Cymru yn defnyddio'r model cymdeithasol o anabledd. Rydym yn deall nad yw pobl anabl yn cael eu hanablu gan eu hamhariadau ond gan y rhwystrau y maent yn dod ar eu traws mewn cymdeithas. Y ffordd orau o wella cydraddoldeb i bobl anabl yw drwy sicrhau mai dileu rhwystrau y bydd eich cynnig, yn hytrach na'u creu. Am ragor o wybodaeth, ewch i'r fewnrwyd a chwilio am 'model cymdeithasol'.

phobl drawsryweddol)	Gall digwyddiadau croestoriadol helpu i leihau stigma a meithrin perthynas dda. Mae ein gwaith i adeiladu mannau diogel yn agwedd bwysig ar sut i wella canlyniadau i aelodau o'r gymuned drawsryweddol.	Gwarchodedig a heb Nodweddion Gwarchodedig, gyda cham gweithredu i ddarparu hyfforddiant cydraddoldeb sy'n anelu at ddileu neu leihau anfanteision ac annog cyrff cyhoeddus i fynd i'r afael â'r rhwystrau a nodwyd rhag cydraddoldeb i gymunedau lleiafrifol, gan sôn yn benodol am gymunedau LHDTC+. Mae amcanion yn y cynllun gwaith yn cyd-fynd â deddfwriaeth a pholisïau eraill Llywodraeth Cymru, megis y Cynllun Gweithredu LHDTC+.	rhaglen cydlyniant cymunedol yn cael eu cyflwyno mewn ffordd sy'n hygyrch i gyfranogwyr trawsryweddol a thrawsnewidiol ac sy'n ymwybodol ohonynt.
Beichiogrwydd a mamolaeth	Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol.	Nid yw'r Rhaglen Cydlyniant yn cynnwys unrhyw waith pwrpasol ynghylch beichiogrwydd a mamolaeth oherwydd nad yw agweddau cymdeithasol yn tueddu i achosi unrhyw densiynau ynghylch y nodwedd hon. Pe bai tensiynau'n dechrau datblygu, byddem yn disgwyl i'r Rhaglen	Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol i'r gwaith polisi hwn.

		addasu i gynnwys y maes gwaith hwn.	
Hil (dylid cynnwys gwahanol leiafrifoedd ethnig, Sipsiwn a Theithwyr a Mudwyr, Ceiswyr Lloches a Ffoaduriaid)	Mae hiliaeth ac agweddau gwrth-ymfudwyr yn cyfrannu'n sylweddol at densiynau cymdeithasol, troseddau casineb a dirywiad mewn cydlyniant cymunedol. Nod ein gwaith cydlyniant yw cael effaith gadarnhaol ar leihau casineb ac adeiladu cysylltiadau cymunedol cryfach. Mae hyn yn cynnwys mannau diogel a dewr i sicrhau bod cymunedau yn gallu teimlo'n ddiogel ac yn gallu mynegi barn mewn modd sy'n cael ei hwyluso. Bydd cyfarfodydd cymunedol yn helpu i ddangos hunaniaeth a rennir a bod gan aelodau'r gymuned fwy yn gyffredin.	Mae cynllun gwaith y Rhaglen yn cynnwys amcan i feithrin perthynas dda a chydlyniant rhwng pobl sydd â Nodweddion Gwarchodedig a heb Nodweddion Gwarchodedig. Mae'n cynnwys ffocws ar leihau gwahanu, gan gyd-fynd â deddfwriaeth a pholisïau eraill Llywodraeth Cymru, gan sôn yn benodol am gymunedau lleiafrifoedd ethnig a Chynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol. Mae yna hefyd gamau gweithredu i gefnogi cynnwys Sipsiwn a Theithwyr ac i gefnogi setlo a chynnwys ymfudwyr mewn cymunedau lleol.	Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol i'r gwaith polisi hwn.
Crefydd, cred a diffyg cred	Bydd prosiectau o fewn y Rhaglen Cydlyniant yn ceisio cael effaith gadarnhaol trwy gydnabod cyffredinrwydd a	Mae cynllun gwaith y Rhaglen yn cynnwys amcan i Hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sydd â Nodweddion Gwarchodedig a'r rhai hebddynt, gyda cham	Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol i'r gwaith polisi hwn. Bydd gweithgareddau a gyflwynir drwy'r rhaglen cydlyniant

	lledaenu ymwybyddiaeth o wyliau crefyddol. Bydd digwyddiadau cymunedol ar y cyd yn cael eu hannog.	gweithredu i ddarparu hyfforddiant cydraddoldeb sy'n anelu at ddileu neu leihau anfanteision ac annog cyrff cyhoeddus i fynd i'r afael â'r rhwystrau a nodwyd rhag cydraddoldeb i gymunedau lleiafrifol, gan sôn yn benodol am gymunedau ffydd. Mae amcanion y cynllun gwaith yn cyd-fynd â deddfwriaeth a pholisïau eraill Llywodraeth Cymru, megis yr ARWAP, sy'n cynnwys camau i fynd i'r afael ag Islamoffobia a Gwrth-semitiaeth.	cymunedol yn cael eu cyflwyno mewn ffordd sy'n hygyrch i gyfranogwyr sydd â ffydd neu hebddo, ac sy'n ymwybodol ohonynt.
Rhyw / Rhywedd	Nid yw rhyw yn cael ei grybwyll yn benodol yng nghynllun gwaith y Rhaglen ond mae'n debygol o fod yn ffactor croestoriadol pwysig yn y cam-drin y gall pobl ei dderbyn (o'i gyfuno â nodweddion eraill). Byddwn yn ceisio hyrwyddo cydraddoldeb rhywiol yn y ffordd yr ydym yn ymgymryd â gwaith cydlyniant.	Mae tystiolaeth eang bod cam-drin a thargedu yn cael ei brofi'n anghymesur gan fenywod a chan fenywod o lawer o gefndiroedd lleiafrifol. Trwy sicrhau cydraddoldeb rhywiol yn ein gwaith, rydym yn gobeithio lleihau hyn.	Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol i'r gwaith polisi hwn. Bydd gweithgareddau a gyflwynir drwy'r rhaglen cydlyniant cymunedol yn cael eu cyflwyno mewn ffordd sy'n hygyrch i'r gymuned hon.
Cyfeiriadedd rhywiol (Lesbiaidd,	Gall cynnwys aelodau cymunedol lesbiaidd, hoyw a deurywiol helpu i wella ymdeimlad o berthyn i'r gymuned a meithrin ymddiriedaeth.	Mae cynllun gwaith y Rhaglen yn cynnwys amcan i Hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sydd â	Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol i'r gwaith polisi hwn.

Hoyw a Deurywiol)	Gall digwyddiadau croestoriadol helpu i leihau stigma a meithrin perthynas dda. Mae ein gwaith i adeiladu mannau diogel yn agwedd bwysig ar sut i wella canlyniadau i aelodau lesbiaidd, hoyw a deurywiol o'r gymuned.	Nodweddion Gwarchodedig a heb Nodweddion Gwarchodedig, gyda cham gweithredu i ddarparu hyfforddiant cydraddoldeb sy'n anelu at ddileu neu leihau anfanteision ac annog cyrff cyhoeddus i fynd i'r afael â'r rhwystrau a nodwyd rhag cydraddoldeb i gymunedau lleiafrifol, gan sôn yn benodol am gymunedau LHDTC+. Mae amcanion yn y cynllun gwaith yn cyd-fynd â deddfwriaeth a pholisïau eraill Llywodraeth Cymru, megis y Cynllun Gweithredu LHDTC+.	Bydd gweithgareddau a gyflwynir drwy'r rhaglen cydlyniant cymunedol yn cael eu cyflwyno mewn ffordd sy'n hygyrch i gyfranogwyr LHDTC+ ac yn ymwybodol ohonynt.
Priodas a phartneriaeth sifil	Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol.	Nid yw'r Rhaglen Cydlyniant yn cynnwys unrhyw waith penodol o amgylch priodas a phartneriaeth sifil oherwydd bod agweddau cymdeithasol yn fras o blaid priodas gyfartal a'r cysyniad o briodas ei hun. Pe bai tensiynau'n dechrau datblygu, byddem yn disgwyl i'r Rhaglen	Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol ar y sector gwirfoddol.

		addasu i gynnwys y maes gwaith hwn.	
Plant a phobl ifanc hyd at 18 oed	Gweler yr asesiad effaith ar hawliau plant am fanylion llawn.	Mae'r cynllun gwaith Cydlyniant yn cynnwys amcan i feithrin perthynas dda a chydlyniant rhwng pobl sydd â Nodweddion Gwarchodedig a hebddynt, gyda ffocws ar leihau gwahanu ac anfantais economaidd-gymdeithasol. Dylai hyn gynnwys profiadau croestoriadol ac ar draws cenedlaethau, gan gynnwys unigolion a chymunedau mewn ffordd gydgynhyrchiol.	Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol ar y sector gwirfoddol. Bydd gwaith pellach yn cael ei wneud gyda phobl ifanc yn 2026 i sicrhau bod ein gwaith cydlyniant yn cefnogi hawliau plant yn llawn.
Cartrefi incwm isel	Bydd ein gwaith yn ceisio lleihau rhwystrau rhag cymryd rhan, gyda mynediad am ddim neu'n rhad i ddigwyddiadau a mentrau cymunedol. Dylai'r dull hwn helpu i sicrhau amrywiaeth meddwl a barn wrth ddatblygu ein gwaith cydlyniant.	Mae cynllun gwaith y Rhaglen yn cynnwys amcan i feithrin perthynas dda a chydlyniant rhwng pobl sydd â Nodweddion Gwarchodedig a'r rhai hebddynt. Mae'n cynnwys ffocws ar leihau gwahanu ac anfantais economaidd-gymdeithasol, gan gyd-fynd â deddfwriaeth a	Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol i'r gwaith polisi hwn. Bydd gweithgareddau a gyflwynir drwy'r rhaglen cydlyniant cymunedol yn cael eu cyflwyno mewn ffordd sy'n hygyrch i'r aelwydydd incwm isel hyn. Mae rhagor o fanylion am hyn yn y ddyletswydd effaith economaidd-gymdeithasol.

		pholisïau eraill Llywodraeth Cymru, megis y Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol.	

Hawliau Dynol a Chonfensiynau'r Cenhedloedd Unedig

Hawliau Dynol	Beth yw effeithiau cadarnhaol neu negyddol y cynnig?	Y rhesymau sydd wrth wraidd eich penderfyniad (yn cynnwys tystiolaeth)	Sut y byddwch yn lliniaru'r effeithiau negyddol?
Y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol Erthygl 3 – gwahardd artaith a thriniaeth greulon, annynol ac israddol Erthygl 8 (yr hawl i barch at fywyd preifat a bywyd teuluol); Erthygl 9 (rhyddid barn, cydwybod a chrefydd); Erthygl 10 – Rhyddid mynegiant;	Mae'r Rhaglen yn sbardun ar gyfer newid cadarnhaol. Bydd yn darparu cyfleoedd hyfforddi i staff y sector cyhoeddus a swyddogion etholedig ynghylch gwrth-wahaniaethu (Erthygl 14). Mae ffocws ar ymreolaeth cymunedau a'u grymuso i wneud penderfyniadau drostynt eu hunain, trwy grantiau bach neu eu cynorthwyo gyda chyfleoedd cyllido eraill, a hefyd cynnwys cymunedau mewn prosesau llunio polisïau. Mae ein gwaith yn ceisio adeiladu cyd-ddealltwriaeth ond rydym yn cydnabod bod amrywiaeth o safbwyntiau yn iach	Gwahoddwyd rhwydweithiau cydraddoldeb a hawliau dynol perthnasol ynghyd â grwpiau rhanddeiliaid a'u bwydo i mewn i ddatblygu'r adolygiad o'r Rhaglen, a lywiodd y cynllun gwaith. Roedd cais i sicrhau ymagwedd hawliau dynol at y gwaith.	Fel y gofynnwyd yn yr adolygiad, mae'r Rhaglen yn cymryd ymagwedd hawliau dynol at feithrin cydlyniant cymunedol, ac mae camau gweithredu'r cynllun gwaith yn cyd-fynd ag egwyddorion clir sy'n cefnogi cydraddoldeb.

Erthygl 11 – Rhyddid i ymgynnull a chymdeithasu; Erthygl 14 - gwahardd gwahaniaethu Bydd y Rhaglen hefyd yn cefnogi cydymffurfiaeth â Chonfensiynau a Chyfamodau'r Cenhedloedd Unedig a lofnodwyd ac a gadarnhawyd gan y DU fel Gwladwriaeth, sy'n cynnwys Llywodraeth Cymru. Mae'r rhain yn cynnwys y Cyfamod Rhyngwladol ar Hawliau Sifil a Gwleidyddol a'r Confensiwn ar Ddileu Gwahaniaethu Hiliol**.**	mewn democratiaeth. Rydym yn ceisio cefnogi arfer mynegiant, meddwl neu brotest cyn belled nad yw hyn yn niweidio eraill (Erthyglau 8, 9, 10, 11). Mae ein gwaith i ddileu erledigaeth a chasineb yn cefnogi Erthygl 3.		